

سازمان‌های علمی بین‌المللی

۱- حوزه اقیانوس‌شناسی:

- کمیسیون بین‌الدول اقیانوس‌شناسی (IOC)
- مرکز منطقه‌ای آموزشی-پژوهشی اقیانوس‌شناسی غرب آسیا-یونسکو
- کمیته بین‌المللی تبادل داده‌ها و اطلاعات اقیانوسی (IODE)
- سامانه جهانی هشدار سونامی در منطقه اقیانوس هند (IOTWS)
- شبکه جهانی پایش آبسنگ‌های مرجانی (GCRMN)
- سازمان بین‌المللی دانشگاه‌های دریایی جهان (WMU)
- شبکه علمی فناوری اقیانوس‌شناسی کشورهای اسلامی (INOC)

۲- حوزه زلزله‌شناسی:

- مرکز بین‌المللی لرزه‌نگاری (ISC)
- مرکز منطقه‌ای آموزشی و پژوهشی مدیریت ریسک و تاب‌آوری زلزله برای غرب و مرکز آسیا-یونسکو
- مرکز تحقیقات چندرشته‌ای مهندسی زلزله (MCEER)

۳- حوزه‌های دانشگاهی:

- شبکه دانشگاه‌های مجازی کشورهای اسلامی (CINVU)
- اتحادیه دانشگاه‌های دولتی حاشیه دریای خزر
- انجمن بین‌المللی دانشگاه‌ها (IAU)
- اتحادیه دانشگاه‌های اوراس (EURAS)
- شبکه دانشگاه‌های جاده ابریشم (SUN)
- انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز (AAOU)
- فدراسیون دانشگاه‌های جهان اسلام (FUIW)
- اتحادیه دانشگاه‌های آسیا-اقیانوسی (AUAP)

۴- حوزه‌های عمومی:

- پایگاه الکترونیکی ASCE Online
- پایگاه الکترونیکی IBSCO
- سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (UNESCO)
- سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی اسلامی (ISESCO)
- بانک توسعه اسلامی
- سازمان D-8
- مرکز استنادی علوم جهان اسلام (ISC)
- فرهنگستان علوم جهان
- گروه بریکس (BRICS)

۵- حوزه‌های تخصصی:

- کمیته دائم همکاری‌های علمی فناوری سازمان همکاری اسلامی (COMSTECH)
- شبکه نانوفناوری کشورهای اسلامی (INN)
- مرکز انتقال فناوری در آسیا و اقیانوسیه APCTT
- بنیاد علمی اکو (ECOSF)
- مرکز بین‌المللی تابش سینکروترون برای علوم تجربی و کاربردها در خاورمیانه (SESAME)
- کمیسیون علوم و فناوری برای توسعه پایدار در جنوب COMSATS
- مرکز علوم و فناوری کشورهای در حال توسعه و غیر متعهد
- اتحادیه همکاری‌های منطقه‌ای حاشیه اقیانوس هند (IORA)
- مرکز منطقه‌ای علوم و انتقال فناوری
- مرکز بین‌المللی فیزیک نظری عبدالسلام ICTP
- سازمان اروپایی پژوهش‌های هسته‌ای (CERN)
- مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی (ICGEB)
- فدراسیون انجمن‌های بیوتکنولوژی آسیا (FABA)

۶- حوزه پارک‌های علمی و فناورانه:

- شبکه پارک‌های علم و فناوری کشورهای اسلامی (INSTP)
- انجمن بین‌المللی پارک‌های علمی IASP
- انجمن پارک‌های علمی آسیا ASPA

معرفی اجمالی سازمان‌های علمی بین‌المللی

- حوزه اقیانوس‌شناسی

۱- کمیسیون بین‌الدول اقیانوس‌شناسی (IOC)

کمیسیون بین‌دولتی اقیانوس‌شناسی یونسکو با هدف گسترش و هماهنگی برنامه‌های بین‌المللی در زمینه تحقیقات و خدمات دریایی، سیستم مشاهدات جهانی، کاهش مخاطرات و توسعه ظرفیت‌ها به منظور درک بهتر و مدیریت موثر در منابع اقیانوسی و نواحی ساحلی در سیستم ملل متحد در چارچوب سازمان یونسکو فعالیت می‌کند. تلاش این کمیسیون گسترش حاکمیت بر دریا و اقیانوس‌ها، مدیریت و ظرفیت‌سازمانی و گسترش تصمیم‌گیری کشورها در ارتباط با منابع دریایی، تنوع اقلیمی و تقویت و توسعه پایدار محیط زیست دریا با تاکید بر کشورهای در حال توسعه است.

اهداف این کمیسیون عبارتند از: سلامت زیست بوم، مخاطرات دریایی، تغییر اقلیم و ارتقاء دانش علمی.

این برنامه که دارای بیش از ۴۰ سال سابقه کار می‌باشد، دانشمندان مختلف از سراسر جهان و از مناطق مختلف را در ارتباط با فرآیندهای زمین‌شناسی و مطالعات مربوط به زمین گرد هم آورده است.

رابط ملی با کمیسیون، پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی است.

<https://www.ioc.unesco.org/en>

۲- مرکز منطقه‌ای آموزشی- پژوهشی اقیانوس‌شناسی غرب آسیا - یونسکو

این مرکز مبنایی برای درک علمی بهتر از فرآیندهای مرتبط با دریا و اقیانوس در منطقه خواهد بود و به کشورهای منطقه در دستیابی به توسعه پایدار و تسهیل همکاری‌ها و مشارکت‌های منطقه‌ای کمک خواهد کرد و از نظر تبادل تجربه و دانش اقیانوس‌شناسی، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی و پژوهشی از اهمیت ویژه‌ای در منطقه برخوردار خواهد بود.

اهداف/وظایف مرکز به شرح زیر است:

الف حصول اطمینان از مشارکت دوجانبه و هماهنگ اعضای منطقه در مطالعات اقیانوس‌شناسی با تنظیم پروژه‌ها، همایش‌ها و دوره‌های آموزشی مشترک،

ب: تعریف مشکلات منطقه‌ای که راه حل آن نیاز به همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی دارند و مساعدت در شناسایی نیازهای آموزشی، تربیتی و کمک‌های متقابل به‌ویژه آنهایی که به برنامه‌های مرکز مربوط باشد،

پ: مساعدت در شناسایی و تحقق اولویت‌های ملی و منطقه‌ای با به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی و محافل علمی،

ت: به‌کارگیری جامعه دانشگاهی و پژوهشگر، کارشناسان سازمان‌های دولتی و غیر دولتی، بخش صنعت و تصمیم‌گیران منطقه و خارجی در یافتن راه‌هایی برای حل چالش‌های اقتصادی و اجتماعی موجود در منطقه از طریق مشورت و تبادل دیدارها و غیره. این هدف از طریق گردهمایی‌های شبکه‌های منطقه‌ای برای پرداختن به این چالش‌ها، بررسی درک علمی از این تاثیرها و بحث درباره سیاست‌های بهره‌برداری و حفاظت از دریا و سواحل در حمایت از توسعه اقتصادی در هر کشور از منطقه و در کل منطقه به دست خواهد آمد،

ث: نظارت و هماهنگی اجرای پروژه‌های مشترک با مشورت با نهادهای ملی و بین‌المللی کشورهای عضو ذی‌نفع به منظور جلوگیری از تکرار و هم‌پوشانی اقدامات از طریق برگزاری نشست‌های منظم با شرکای منطقه‌ای،

<https://rcowa-unesco.ir>

۳- کمیته بین‌المللی تبادل داده‌ها و اطلاعات اقیانوسی (IODE)

کمیته بین‌المللی تبادل داده‌ها و اطلاعات اقیانوسی یکی از شبکه‌های کمیسیون بین دولتی اقیانوس‌شناسی است که در سال ۱۹۶۱ جهت افزایش تحقیقات دریایی، بهره‌برداری و توسعه آنها از طریق ایجاد تسهیلاتی برای تبادل داده‌ها و اطلاعات اقیانوسی بین کشورهای عضو شرکت‌کننده و با هدف آشنا شدن با نیازهای کاربران به داده‌ها و اطلاعات اقیانوسی، تأسیس شد.

پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی از سال ۱۹۹۵ به‌عنوان مرکز ملی داده‌های اقیانوسی در جمهوری اسلامی ایران از سوی کمیته بین‌المللی تبادل داده‌ها و اطلاعات اقیانوسی به رسمیت شناخته شده است.

[/https://www.iode.org](https://www.iode.org)

۴- سامانه جهانی هشدار سونامی در منطقه اقیانوس هند (IOTWS)

پس از وقوع سونامی در سال ۲۰۰۴ در جنوب و جنوب شرقی آسیا و در منطقه اقیانوس هند سبب شد که این موضوع به‌عنوان یک تهدید جدی طبیعی تلقی گردد. در پی سفر هیأت کارشناسی مجمع بین دولتی اقیانوس‌شناسی در شهریورماه ۱۳۸۵ پژوهشگاه و با توجه به اینکه آب‌های ساحلی ایران به دلیل وجود گسل‌های فعال و مهم از جمله گسل مکران در دریای عمان از استعداد بالایی برای وقوع سونامی برخوردار هستند، پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی در تلاش است تا جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان مرکز منطقه‌ای هشدار سونامی در منطقه خلیج فارس و دریای عمان تعیین و معرفی شود. در این رابطه تاکنون هماهنگی‌های بسیار خوبی با سازمان هواشناسی، سازمان نقشه برداری، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی، پژوهشگاه زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، ستاد حوادث غیرمترقبه کشور و دانشگاه تهران صورت گرفته است و پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی در این میان نقش هماهنگ کننده ملی را بر عهده دارد.

[/https://iotic.ioc-unesco.org/what-is-iotws](https://iotic.ioc-unesco.org/what-is-iotws)

۵- شبکه جهانی پایش آبسنگ‌های مرجانی (GCRMN)

شبکه جهانی پایش آبسنگ‌های مرجانی یک شبکه علمی بین‌المللی است که تلاش دارد سطح مدیریت و نظارت بر آبسنگ‌های مرجانی را از طریق تجهیزات، داده‌های اطلاعاتی، آموزش نیروی انسانی، رفع چالش‌ها و جذب کمک‌های مالی ارتقا دهد. این شبکه جهانی در چهارچوب ۱۷ شبکه منطقه‌ای فعالیت می‌کند و مقر آن در استرالیا قرار دارد. <https://gcrmn.net>

۶- سازمان بین‌المللی دانشگاه‌های دریایی جهان (WMU)

در سال ۱۹۸۳ توسط سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO)، یک آژانس تخصصی سازمان ملل متحد، به‌عنوان مرکز برتر آن در زمینه تحصیلات تکمیلی دریایی، تحقیق و تقویت ظرفیت تأسیس شد. این دانشگاه برنامه‌های آموزشی منحصر به فرد تحصیلات تکمیلی را ارائه می‌دهد؛ تحقیقات گسترده‌ای را در زمینه مطالعات دریایی و اقیانوس انجام می‌دهد و به منظور توسعه پایدار سازمان ملل متحد، ظرفیت‌های دریایی را ادامه می‌دهد. <https://www.wmu.se>

۷- شبکه علمی فناوری اقیانوس‌شناسی کشورهای اسلامی (INOC)

شبکه بین‌المللی علمی و فناوری اقیانوس‌شناسی (INOC) در نوامبر سال ۱۹۸۷ توسط کمیته دائمی همکاری‌های علمی و فناوری سازمان کنفرانس اسلامی (COMSTECH) تأسیس شد و فعالیت خود را از آوریل ۱۹۸۹ شروع کرده است. این شبکه نهاد تخصصی اقیانوس‌شناسی در چارچوب سازمان کنفرانس اسلامی به شمار می‌رود و مقر آن در ازمیر ترکیه قرار دارد. کشورهای عضو در این شبکه عبارتند از: الجزایر، بنگلادش، اندونزی، عراق، مراکش، پاکستان، سنگال، تونس، ترکیه، مصر، ایران، عراق، کویت، لبنان، مالزی، موریتانی، عمان، پاکستان، عربستان سعودی، سودان، سوریه، تانزانیا، امارات متحده عربی. در حال حاضر رئیس پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی نایب رئیس INOC است. <https://inoctr.org>

- حوزه زلزله‌شناسی:

۸- مرکز بین‌المللی لرزه‌نگاری (ISC)

یک سازمان غیردولتی و غیرانتفاعی است که وظیفه جمع‌آوری نهایی، تجزیه و تحلیل قطعی و انتشار لرزه خیزی جهانی را بر عهده دارد این مرکز در سال ۱۹۶۴ به‌عنوان یک سازمان بین‌المللی مستقل از دولت‌های ملی تشکیل شد که کار لرزه‌شناسی بین‌المللی را در جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های لرزه‌ای از سراسر جهان، و به‌ویژه برای رسیدگی به جریان افزایش داده‌ها از استاندارد جهانی ادامه می‌دهد. شبکه لرزه‌نگاری (WWSSN) نیز در آن سال تاسیس شد. وظیفه اصلی مرکز، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل مجدد تمام تاریخ لرزه‌ای زمین لرزه‌های موجود به منظور تولید داده‌های قطعی در مورد زلزله است. <http://www.isc.ac.uk>

۹- مرکز منطقه‌ای آموزشی و پژوهشی مدیریت ریسک و تاب‌آوری زلزله برای غرب و مرکز آسیا-

یونسکو

این مرکز بنا به پیشنهاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله و با مصوبه مجمع عمومی یونسکو (پاریس)، هیات دولت و مجلس شورای اسلامی تاسیس شده است. ارائه خدمات فنی و تخصصی در زمینه کاهش ریسک زلزله، مدیریت بحران و ارتقای تاب‌آوری در برابر زلزله‌های احتمالی به کشورهای واقع در غرب و مرکز آسیا (براساس ویژگی‌های کالبدی، اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی این کشورها) و تسهیل همکاری‌های بین‌المللی در زمینه ایمنی در برابر زلزله و مخاطرات طبیعی از مهمترین اهداف تشکیل این مرکز می‌باشد.

مهمترین ماموریت‌های این مرکز کمک به دولت‌های منطقه برای توسعه نقشه راه و تدوین طرح جامع کاهش خطرپذیری زلزله در سطوح مختلف به منظور ارتقای تاب‌آوری در برابر زلزله؛ و نیز شناسایی اولویت‌های ملی و منطقه‌ای در زمینه کاهش خطرپذیری سوانح و پاسخ به نیازهای مرتبط می‌باشد. همچنین تقویت ظرفیت‌ها و توانمندی‌های ملی تا منطقه‌ای در زمینه کاهش خطرپذیری زلزله؛ برگزاری دوره‌های آموزشی و تحصیلی جهت ارتقای آگاهی عمومی و دانش تخصصی در منطقه؛ همکاری با کشورها در اجرای پروژه‌ها و فعالیت‌های آموزشی مشترک (نظیر اجرای مانورهای منطقه‌ای زلزله)؛ و نیز جلب مشارکت حامیان محلی و بین‌المللی برای پشتیبانی از پروژه‌های کاهش خطرپذیری سوانح در منطقه از دیگر ماموریت‌های این مرکز عنوان شده است.

مرکز مذکور هم از بعد محدوده جغرافیایی تحت پوشش (غرب و مرکز آسیا) و هم از بعد دامنه فعالیت‌های حرفه‌ای (آموزش و پژوهش در زمینه ریسک و تاب‌آوری) در نوع خود منحصر به فرد بوده و فعالیت‌های آن نیز مورد نیاز تمامی کشورهای منطقه می‌باشد. لذا این مرکز می‌تواند ظرفیت‌های مضاعفی را در زمینه فعالیت‌های مرتبط با کاهش ریسک و مدیریت بحران زلزله در منطقه ایجاد نماید. <https://rcecwa.net/en/>

۱۰- مرکز تحقیقات چندرشته‌ای مهندسی زلزله (MCEER)

مرکز چند رشته‌ای تحقیقات مهندسی زلزله (MCEER) که در سال ۱۹۹۷ تأسیس شد، بر پایه‌ای بنا شده است که توسط مرکز ملی قبلی تحقیقات مهندسی زلزله، که توسط بنیاد ملی علوم در سال ۱۹۸۶ تأسیس شده بود، ایجاد شده است. MCEER به دنبال راه‌حلی برای کاهش تلفات زلزله و کمک است. جوامع در هنگام مواجهه با زلزله آمادگی بهتری دارند و به طور فزاینده‌ای انعطاف پذیر هستند. ماموریت این مرکز کشف، پرورش، توسعه، ترویج، کمک به اجرا و در برخی موارد آزمایش آزمایشی اقدامات نوآورانه و فناوری‌های پیشرفته و نوظهور برای کاهش تلفات ناشی از زلزله به شیوه‌ای مقرون به صرفه است. پروژه‌ها بر استفاده از فناوری‌ها برای تقویت تأسیسات حیاتی - بیمارستان‌ها، بزرگراه‌ها و تأسیسات خدماتی - که جوامع در مواقع بحران به آن‌ها وابسته هستند، و برای بهبود واکنش اضطراری پس از زلزله، مدیریت بحران و بهبودی متمرکز هستند.

برنامه سراسری MCEER برای تحقیق، آموزش و توسعه شامل همکاری با تجارت، صنعت و دولت است. محققان برجسته از رشته‌ها و مؤسسات متعدد در سراسر ایالات متحده، دانش، تخصص و دیدگاه بین‌رشته‌ای را با تجهیزات تجربی و محاسباتی پیشرفته در زمینه‌های مهندسی زلزله و مطالعات اجتماعی و اقتصادی ادغام می‌کنند. نتیجه یک برنامه سیستماتیک، "مهندسی" از تحقیقات پایه و کاربردی برای کاهش اثرات زلزله است.

<https://www.buffalo.edu/mceer.html>

- حوزه دانشگاهی:

۱۱- شبکه دانشگاه‌های مجازی کشورهای اسلامی (CINVU)

شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام یکی از شبکه‌های وابسته به کامستک، کمیته دائمی همکاری‌های علمی و فناوری کشورهای هم‌پیمان در سازمان همکاری‌های اسلامی است که میزبانی از آن را وزارت علوم تحقیقات و فناوری بر عهده دارد. این سازمان بین‌المللی با آرمان دادگری، ژرفایش و پایایی دانش و اندیشه و توانمندسازی آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و مهارتی جهان اسلام، در گسترش آموزش عالی همگانی استوار بر فناوری هوشمند می‌کوشد. [/https://cinvu.net](https://cinvu.net)

۱۲- اتحادیه دانشگاه‌های دولتی حاشیه دریای خزر

اتحادیه دانشگاه‌های دولتی حاشیه دریای خزر در سال ۱۳۷۵ هجری شمسی (۱۹۹۶ میلادی) با حضور رؤسای دانشگاه‌های گیلان، دانشگاه مازندران و دانشگاه علوم و منابع طبیعی گرگان از ایران، دانشگاه دولتی فنی آستراخان، دانشگاه دولتی داغستان، دانشگاه کالمیکیا از جمهوری فدراتیو روسیه، دانشگاه دولتی آتیرائو از قزاقستان و دانشگاه دولتی باکو از کشور آذربایجان تشکیل شد. هم‌اکنون این اتحادیه دارای ۵۵ عضو متشکل از دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و موسسات تحقیقاتی می‌باشد.

اهداف اتحادیه دانشگاه‌های دولتی حاشیه دریای خزر

- همکاری مشترک فرهنگی، آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های عضو
- تبادل اطلاعات در زمینه حوزه‌های علوم مربوط به دریای خزر
- ایجاد بانک اطلاعاتی دریای خزر
- برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی مشترک در ارتباط با دریای خزر
- انتشار بولتن علمی مشترک به زبان انگلیسی
- تبادل استاد و دانشجو در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی
- ایجاد رشته‌های جدید و مرتبط به دریای خزر در دانشگاه‌های اتحادیه
- ایجاد تسهیلات لازم جهت ترویج زبان کشورهای عضو اتحادیه

<http://asucs.ikiu.ac.ir/home/fa>

۱۳ - انجمن بین‌المللی دانشگاه‌ها (IAU)

انجمن بین‌المللی دانشگاه‌ها IAU، انجمنی است جهانی زیر نظر یونسکو برای توسعه آموزش عالی در دنیا. هم‌اکنون بیش از ۶۳۰ عضو از سراسر جهان دارد. در حدود ۱۵۰ کشور جهان در این انجمن به‌عنوان کارمند کار می‌کنند و یا کارشان را بازتاب می‌دهند. پایگاه آن در پاریس، فرانسه و در ساختمان کانونی یونسکو می‌باشد؛ اما، مستقل می‌باشد. هزینه عضویت آن با توجه به تعداد دانشجو و فضای آموزشی دانشگاه‌ها سنجیده می‌شود. مهمترین اهداف این سازمان بررسی جنبه‌های مختلف آموزش عالی و ارائه جدیدترین تحقیقات و دستاوردهای این حوزه به موسسات عضو از طریق برگزاری نشست‌های سالیانه و انتشارات می‌باشد.

مهمترین نشست این سازمان نشست سالیانه می‌باشد که هر ساله در اکتبر با حضور اعضا در یکی از کشورهای عضو برگزار می‌شود و به بررسی جدیدترین چالش‌های پیش‌روی آموزش عالی در جهان می‌پردازد.

<https://www.iau-aiu.net/>

۱۴ - اتحادیه دانشگاه‌های اوراس (EURAS)

اتحادیه دانشگاه‌های اوراسیا یک سازمان غیرانتفاعی است که در سال ۲۰۰۸ توسط دانشگاه آیدین استانبول پایه‌گذاری شده است. این سازمان با هدف تقویت ارتباطات علمی دانشگاه‌ها در منطقه اوراسیا تأسیس شده است. در حال حاضر بیش از ۱۲۰ دانشگاه از منطقه اوراسیا عضو این اتحادیه هستند.

روش‌های فعالیت این اتحادیه، برگزاری نمایشگاه‌های سالیانه، شناسایی Academy و همچنین نشر الکترونیک بولتن هفتگی که در این نشریات دانشگاه‌های عضو فرصت این را دارند تا آخرین اخبار علم و فناوری خود را نشر دهند و این نشریات برای تمام اعضا ارسال می‌گردد. همچنین از طریق شبکه ارتباطی این اتحادیه اعضا فرصت این را دارند تا از فرصت‌های علمی و پژوهشی هم‌دیگر مطلع شوند. این دانشگاه در سال ۲۰۲۰ به عضویت اتحادیه دانشگاه‌های اوراسیا درآمده است

<https://euras-edu.org/>

۱۵ - شبکه دانشگاه‌های جاده ابریشم (SUN)

شبکه دانشگاه‌های جاده ابریشم، موسوم به سان ((SUN)، Silk Road Universities Network) شبکه‌ای است از دانشگاه‌های کشورهایی که در مسیر آبی و خشکی جاده ابریشم قرار گرفته اند. SUN توسط دانشگاه هانکوک کره جنوبی در سال ۲۰۱۴ پیشنهاد شد و اینک بیش از ۸۰ دانشگاه از بیش از ۲۸ کشور از شرق آسیا تا غرب اروپا عضو آن هستند. هدف این شبکه دانشگاهی، گسترش و تعمیق روابط علمی، فرهنگی و اجتماعی و انسانی در کشورهای مستقر در مسیرهای جاده ابریشم می‌باشد. احیای جاده ابریشم رسالت اصلی این اتحادیه دانشگاهی است، لذا با توجه به موقعیت ژئوپلیتیکی کشورمان و دسترسی به منابع انرژی می‌تواند نقش مهمی در احیای جاده ابریشم با تکیه بر خرد دانشگاهی ایفا نماید. همچنین SUN دارای پتانسیل‌های لازم جهت توسعه همکاری‌های علمی، فرهنگی و اقتصادی کشورهای مستقر در جاده ابریشم را از طریق همکاری‌های دانشگاهی داراست. در سال ۲۰۱۵ تعداد ۳۹ دانشگاه از ۲۰ کشور جهان شامل (ایران، چین، یونان، هند، ایتالیا، ژاپن، اردن، قزاقستان، کره جنوبی، مغولستان، میانمار، عمان، پرتغال، رومانی، روسیه، اسپانیا، سریلانکا، ترکیه، ازبکستان و ویتنام) جهت شرکت در اولین مجمع دانشگاه‌های موسس SUN به کره جنوبی دعوت شدند. از ایران نیز ۳ دانشگاه علامه طباطبایی، اصفهان و بین‌المللی امام خمینی (ره) به کره دعوت شدند؛ لذا در سال ۲۰۱۵ دانشگاه‌های موسس از جمله سه دانشگاه ایرانی این شبکه را راه اندازی کردند.

مسیرجاده ابریشم فقط برای تجارت و نقل و انتقال کالا نبود بلکه از طریق آن علم و دانش و فرهنگ نیز بین اقوام و ملل مختلف تبادل می‌شد. به همین دلیل شهرهایی که در این مسیر بودند به لحاظ فرهنگی و اقتصادی پیشرفت چشم‌گیری داشتند. موضوع مهم در این بین نقش تاریخی قزوین در شکل‌گیری و تقویت آن در گذشته و نیز ایفای نقش فعال در احیا آینده جاده ابریشم می‌باشد.

<http://www.sun-silkroadia.org/>

۱۶ - انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز (AAOU)

انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز (AAOU) یک سازمان غیر انتفاعی آموزش عالی باز و از راه دور است که در سال ۱۹۸۷ میلادی تاسیس شد و بیش از ۶۰ دانشگاه از قاره آسیا و جهان به‌عنوان اعضای پیوسته و وابسته در

آن عضویت دارند. ۴۶ عضو آن عضو پیوسته و ۱۵ عضو وابسته انجمن می‌باشند. دانشگاه پیام نور نیز یکی از اعضای پیوسته سازمان مذکور است. در حال حاضر نیز رئیس دانشگاه پیام نور از اعضای کمیته اجرایی انجمن می‌باشد. اعضای کمیته اجرایی هر سه سال یک بار تغییر می‌یابند. جناب آقای دکتر زمانی تا پایان سال ۲۰۲۱ عضو کمیته اجرایی می‌باشد. برای دور بعدی نیز می‌توان تقاضای عضویت مجدد در کمیته اجرایی را ارسال نمود. در حال حاضر مقرر انجمن در کشور اندونزی می‌باشد. در سه سال گذشته مقرر آن در کشور فیلیپین بود. هر سه سال یک بار محل استقرار انجمن و دبیرخانه آن تغییر می‌یابد. کنفرانس سالانه انجمن فوق‌الذکر هر سال در یکی از کشورهای موسسات یا دانشگاه‌های عضو انجمن برگزار می‌شود. در سال گذشته سی و چهارمین کنفرانس سالانه انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز (AAOU Conference 34th) به دلیل شیوع کرونا به تعویق افتاد و در سال جاری در خرداد ماه در شهر کلمبو، کشور سری لانکا به صورت ترکیبی یعنی حضوری و مجازی از تاریخ ۱ الی ۳ ژوئن ۲۰۲۱ برگزار خواهد شد. حضوری صرفاً برای داخل کشور و مجازی برای سایر کشورها می‌باشد. با توجه به عضویت دانشگاه در کمیته اجرایی انجمن، رئیس دانشگاه نیز در جلسه کمیته اجرایی که در روز اول کنفرانس می‌باشد و همچنین در مجمع عمومی انجمن که در روز دوم کنفرانس برگزار می‌شود، به صورت مجازی شرکت خواهند نمود. همایش‌های انجمن فوق‌الذکر محلی است برای گشایش راهکارها و ابتکارات جدید از طریق تبادل گسترده اطلاعات و درک متقابل و همچنین استفاده از منابع و تجربیات، تحرک علمی، توسعه استراتژی و اقدامات حمایتی در فراگیری باز و از راه دور. در این کنفرانس‌های سالانه، سخنرانان برجسته و صاحب نظر در زمینه آموزش باز، به ارائه نظرات و یافته‌های خود خواهند پرداخت.

با توجه به این که دانشگاه پیام نور عضو پیوسته انجمن آسیایی دانشگاه‌های باز (AAOU) می‌باشد، نحوه ارتباط این دانشگاه به صورت نامه‌های الکترونیکی، حضور در جلسات کمیته اجرایی به منظور تصمیم‌گیری در خصوص مسائل و مشکلات مطرح شده، حضور در جلسات سالانه مجمع عمومی انجمن و شرکت در کنفرانس‌های سالانه آن می‌باشد. <https://www.aaou.org>

۱۷- فدراسیون دانشگاه‌های جهان اسلام (FUIW)

اتحادیه دانشگاه‌های جهان اسلام نهادی است وابسته به سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی اسلامی آیسیسکو (ISESCO) زیر نظر سازمان کنفرانس اسلامی (OIC) که در سال ۱۹۸۷م با هدف حمایت از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشورهای اسلامی و گسترش روابط میان آنها تأسیس شد. اتحادیه دانشگاه‌های جهان

اسلام با استفاده از نشست‌های متعدد در تلاش است تا به این اهداف نایل آید: ۱- تقویت آگاهی عمومی درباره مسائل خاص و چالش‌های پیش روی جهان اسلام در زمینه‌های آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی. ۲- دعوت از آیسسکو و اتحادیه برای به وجود آوردن شبکه همکاری‌ها برای مراکز و مطالعات استراتژیک در جهان اسلام با دید تلفیق تلاش‌های آنان به منظور پیشرفت دیدگاه‌ها و به روز کردن ابزار و لوازم کار. ۳- تشویق مراکز مطالعات استراتژیک برای جلوگیری از فعالیت نیروهای مخرب پیش‌روی اسلام و مسلمانان. ۴- بالابردن آگاهی‌ها درباره ضرورت منظم کردن منابع انسانی مسلمانان در زمینه برنامه‌ریزی استراتژیک. ۵- تأکید بر ضرورت شکل‌دهی یک مرکز مباحثه ارشاد اسلامی برای طرح مباحث مدرن امروز و نیز ظرفیت پذیرش واقعیات. اتحادیه و مقامات رسمی آن از جمله پرسنل، دفاتر و مدارک آن تحت نظارت سازمان کنفرانس اسلامی بوده و از آن بهره‌مند می‌شوند. همچنین این موارد شامل توافق و ارتباط سازمان علمی فرهنگی آموزشی ISESCO با دولت مراکش نیز می‌شود. اتحادیه از بخش‌های سه‌گانه تشکیل شده است: مجمع عمومی، شورای اجرایی و دبیرخانه عمومی که شامل دبیرکل نیز هست.

<https://www.fumi-fuiw.org/fuiw/en/basic-page/1>

۱۸ - اتحادیه دانشگاه‌های آسیا-اقیانوسیه (AUAP)

اتحادیه دانشگاه‌های آسیا و اقیانوسیه (Association of Universities of Asia and the Pacific, AUAP) در تاریخ ۲۸ ژوئیه سال ۱۹۹۵ در دانشگاه صنعتی سورنن، ناخون راجاسما، کشور تایلند تاسیس شد. این اتحادیه یک سازمان غیردولتی (NGO) و دارنده بالاترین حقوق قانونی رسمی از یونسکو است. هدف اصلی آن این است که بستر اصلی تعامل و همکاری بین اعضا و صدای دانشگاه‌ها در آسیا و اقیانوس آرام باشد. این اتحادیه، برگزارکننده کنفرانس‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای رهبران و مؤسسات آموزش عالی است و تا امروز به تشخیص و بحث در مورد مسائل مهم و چالش‌های مطرح شده در زمینه آموزش عالی پرداخته است. این اتحادیه همکاری متقابل بین نهادها را افزایش می‌دهد.

اهداف اتحادیه عبارتند از:

- ارتقا فرهنگ و نوآوری در آموزش عالی، تحقیق و خدمات به جامعه.
- حفظ و ارتقاء ارزش‌ها و تنوع فرهنگی آسیا اقیانوس آرام به منظور درک بهتر و همکاری برای توسعه اقتصادی اجتماعی و (جهانی) صلح.

- مشارکت ذینفعان تحصیلات عالی و سایر سازمان‌ها برای ارتقای اهداف AUAP
- حفظ پلت‌فرم برای تعامل و همکاری میان اعضای و صدای دانشگاه‌ها در آسیا و اقیانوس آرام
- ترویج صلح جهانی و درک بین‌المللی از طریق آموزش و پرورش

<https://auap.org/>

- حوزه‌های عمومی:

۱۹- پایگاه الکترونیکی ASCE Online

انجمن مهندسان عمران آمریکا (ASCE) یک نهاد حرفه‌ای معاف از مالیات است که در سال ۱۸۵۲ به نمایندگی از اعضای حرفه مهندسی عمران در سراسر جهان تاسیس شده است. دفتر مرکزی آن در رستون، ویرجینیا، قدیمی‌ترین جامعه مهندسی ملی در ایالات متحده است. اساسنامه آن بر اساس انجمن مهندسان عمران قدیمی بوستون از سال ۱۸۴۸ بود.

ASCE به پیشرفت دانش و حرفه مهندسی عمران و ارتقا رفاه انسان از طریق فعالیت اعضای جامعه اختصاص یافته است. بیش از ۱۵۲,۰۰۰ عضو در ۱۷۷ کشور دارد. مأموریت آن تأمین ارزش اساسی اعضا، مشاغل آنها، شرکا و مردم است. پیشرفت فناوری را تسهیل کنید. تشویق و ارائه ابزارهای یادگیری مادام‌العمر. ارتقا professional حرفه ای و حرفه ای توسعه و پشتیبانی مهندسی عمران

نحوه ارتباط و همکاری با سازمان: دریافت مقالات علمی از پایگاه اطلاعاتی انجمن مهندسان عمران آمریکا
مهم‌ترین برنامه‌های آینده: دریافت مقالات معتبر این پایگاه از طریق سامانه مگاپیپر

<https://www.asce.org/>

۲۰- پایگاه الکترونیکی IBSCO

خدمات اطلاعات EBSCO، دفتر مرکزی آن در ایپسویچ، ماساچوست، بخشی از EBSCO Industries Inc. یک شرکت خصوصی است که مقر آن در بیرمنگام، آلاباما است. EBSCO محصولات و خدماتی را به انواع

مختلف کتابخانه‌ها در سراسر جهان ارائه می‌دهد. محصولات آن شامل EBSCONET، یک سیستم کامل مدیریت منابع الکترونیکی و EBSCOhost است که یک سرویس تحقیق آنلاین مبتنی بر هزینه را با ۳۷۵ پایگاه داده متن کامل، مجموعه‌ای از ۶۰۰۰۰۰ کتاب الکترونیکی به علاوه، فهرست موضوعات، منابع پزشکی مراقبت ارائه می‌دهد و مجموعه‌ای از بایگانی‌های دیجیتال تاریخی. در سال ۲۰۱۰، EBSCO خدمات کشف (EBSCO (EDS خود را به موسسات institutions معرفی کرد که به شما امکان جستجوی مجموعه‌ای از مجلات و نشریات را می‌دهد.

نحوه ارتباط و همکاری با سازمان: دریافت مقالات علمی و نمایه فصلنامه علوم و مهندسی زلزله در پایگاه الکترونیکی EBSCO. <https://ibcsso.org>

۲۱- سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (UNESCO)

یونسکو یکی از سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد است که در سال ۱۹۴۵ تشکیل شد. هدف این سازمان کمک به صلح و امنیت در جهان از راه همکاری بین‌المللی در زمینه‌های آموزشی و علمی و فرهنگی به منظور افزایش احترام به عدالت و قانون‌مداری و حقوق بشر، بر پایه منشور سازمان ملل متحد است. ۱۹۵ کشور عضو یونسکو هستند. مقر آن در پاریس پایتخت فرانسه است و دفاتری در کشورهای مختلف از جمله ایران دارد. یونسکو در پنج بخش اصلی فعالیت دارد که عبارتند از: بخش آموزش، بخش علوم طبیعی، بخش علوم انسانی و اجتماعی، بخش فرهنگ و بخش ارتباطات و اطلاعات.

کارکردهای یونسکو: آزمایشگاه عقاید، هنجارسازی، مرکز مبادله اطلاعات، ظرفیت ساز و تسهیل کننده همکاری‌های بین‌المللی. یونسکو جوایز و مدال‌هایی را در زمینه‌های مختلف علمی و فرهنگی ارائه می‌کند که برخی از آنها عبارتند از:

- جایزه کالینگا برای فراگیر کردن دانش
- جایزه اخلاق در علم ابن سینا - یونسکو
- جایزه کارلوس جی فینلای در میکروبیولوژی
- جایزه جواد حسین برای دانشمندان جوان

- جایزه سلطان قابوس برای حفاظت از محیط زیست
- جایزه بین‌المللی رودخانه‌های دست ساز برای حفاظت از منابع آب در مناطق خشک و نیمه خشک
- مدال انستیتو پاستور - یونسکو
- جایزه یونسکو - ال اورئال برای زنان دانشمند

ب: میزبانی مراکز نوع دو و کرسی‌های یونسکو

یکی از مهم‌ترین حوزه‌های صلاحیت یونسکو، مجوزهایی است که این سازمان برای تاسیس مراکز نوع دو (Category-2) به کشورهای اعطای می‌کند. کشورها با میزبانی این مراکز در یک حوزه خاص و ویژه، نقش و نفوذی منطقه‌ای در آن حوزه پیدا می‌کنند. در حال حاضر، ایران میزان هشت مرکز نوع دو یونسکو است:

- مرکز بین‌المللی علوم پایه مرتبط با سلامت و تغذیه انسانی
 - مرکز منطقه‌ای مطالعات حفظ میراث ناملموس
 - مرکز منطقه‌ای توسعه پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد
 - مرکز بین‌المللی قنات و سازه‌های تاریخی آب
 - مرکز منطقه‌ای مدیریت آب شهری
 - مرکز منطقه‌ای آموزش و پژوهش اقیانوس‌شناسی غرب آسیا
 - مرکز بین‌المللی مدیریت یکپارچه آبخیزداری و منابع زیستی برای مناطق خشک و نیمه خشک
 - مرکز منطقه‌ای آموزشی و پژوهشی مدیریت خطرپذیری و تاب‌آوری در برابر زلزله برای غرب و مرکز آسیا
- علاوه بر این مراکز، کرسی‌های یونسکو نیز، به استراک‌گذاری دانش و تجربیات کمک می‌کنند. فهرست کرسی‌های تاسیس شده یونسکو در ایران به شرح زیر است:

- کرسی یونسکو در مطالعات اخلاق زیستی (تاسیس ۱۴۰۰)
- کرسی یونسکو در مخاطرات زمین‌شناختی ساحلی (۱۴۰۰)
- کرسی یونسکو در زمینه ترویج علم (۱۳۹۸)
- کرسی یونسکو در زمینه ارتباطات در علم و فناوری (۱۳۹۶)
- کرسی یونسکو در زمینه تاریخ طب سنتی (۱۳۹۶)
- کرسی یونسکو در زمینه آموزش محیط زیست (۱۳۹۶)
- کرسی یونسکو در زمینه سلامت اجتماعی و توسعه (۱۳۹۵)
- کرسی یونسکو در زمینه آموزش و یادگیری الکترونیکی (۱۳۹۵)

- کرسی یونسکو در زمینه حقوق بشر، صلح و دموکراسی در دانشگاه شهید بهشتی (۱۳۹۵)
- کرسی یونسکو در در فضای مجازی و فرهنگ: دو فضایی شدن جهان (۱۳۹۴)
- کرسی یونسکو با عنوان : معلمان به‌عنوان یادگیرندگان مادام العمر (۱۳۹۳)
- کرسی یونسکو در زمینه مدیریت بلایای طبیعی (۱۳۹۳)
- کرسی یونسکو در آموزش مهندسی (۱۳۹۳)
- کرسی یونسکو در بازیافت آب (۱۳۹۳)
- کرسی یونسکو در زمینه بیوفیزیک دیابت (۱۳۹۳)
- کرسی یونسکو در زمینه کارآفرینی (۱۳۸۸)
- کرسی یونسکو در مدیریت، برنامه‌ریزی و تضمین کیفیت در آموزش عالی (۱۳۸۶)

<https://www.unesco.org/en>

۲۲- سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی اسلامی (ISESCO)

تاسیس سازمان آی‌سی‌سی‌و‌ا‌بی‌اس‌کو وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی در سومین نشست سران کنفرانس اسلامی در مکه در سال ۱۹۸۱ به تصویب رسید. این سازمان در جهت پاسخگویی به اهداف و آرمان‌های امت اسلامی در زمینه‌های علمی آموزشی و فرهنگی و تحکیم همکاری‌ها میان کشورهای اسلامی به‌وجود آمد. هم‌اکنون ۵۱ کشور در این سازمان عضویت دارند.

اهداف سازمان:

- ۱- تقویت و ترغیب همکاری میان کشورهای عضو و تحکیم آن در زمینه‌های آموزش، علوم، فرهنگ و ارتباطات
- ۲- توسعه علوم کاربردی و استفاده از فناوری پیشرفته در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های جاودان و بلندمرتبه اسلامی
- ۳- تحکیم درک و تفاهم میان ملت‌های مسلمان و مشارکت در امور، دستیابی به صلح و امنیت جهانی به شیوه‌های گوناگون به ویژه آموزش، علوم، فرهنگ و ارتباطات
- ۴- حمایت از تکامل و ایجاد هماهنگی میان مؤسسات تخصصی سازمان کنفرانس اسلامی در زمینه آموزش، فرهنگ و ارتباطات و تحکیم همبستگی یکپارچه اسلامی در میان کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی

- ۵- مطرح نمودن فرهنگ اسلامی به‌عنوان پایه و اساس برنامه‌ریزی آموزشی در کلیه سطوح
- ۶- تحکیم فرهنگ اسلامی، حفظ استقلال اندیشه اسلامی در برابر تهاجم فرهنگی، عوامل انحراف، تخریب و پاسداری از خصوصیات بارز تمدن اسلامی
- ۷- پاسداری از هویت اسلامی مسلمانان در کشورهای غیر اسلامی

مکانیسم های اجرایی اهداف سازمان

- حمایت از دانشگاه‌ها و موسسات دولتی فعال در زمینه مطالعات قرآنی و فرهنگ اسلامی و اصلاح برنامه‌های آموزشی، کتاب‌های درسی و روش تدریس
- کمک به دانشگاه‌های کشورهای عضو برای ایجاد کرسی‌ها، موسسات و گروه‌های مطالعات اسلامی
- برگزاری کنفرانس‌ها، سمینارهای علمی، آموزشی و فرهنگی
- حمایت از سازمان‌های فعال در امور آموزشی، علمی، فرهنگی و ارتباطات
- تاسیس فدراسیون دانشگاه‌های جهان اسلام که از ابتکارات آی‌سی‌سی‌کو می‌باشد
- برگزاری کنفرانس‌ها، سمپوزیوم‌ها و سمینارها و تشویق به تأسیس نهادهای آموزشی و علمی با همکاری دولت‌ها، سازمان کنفرانس اسلامی و سازمان‌های فعال در زمینه‌های آموزش، علوم و فرهنگ
- فعالیت در جهت گسترش فرهنگ اسلامی و زبان قرآن کریم در سطح جهان میان ملل غیرعرب زبان از طریق همکاری با سازمان‌های علمی، آموزشی و فرهنگی اتحادیه عرب و سایر سازمان‌ها و نهادهای اسلامی برای برنامه‌ریزی و حمایت از طرح‌های مصوب
- تقویت مراکز و نهادهای تخصصی برای حمایت از فعالیت‌های علمی و آموزشی افراد، سازمان‌ها، انجمن‌های خیریه یا مراکز اسلامی فعال در ترویج فرهنگ اسلامی و تدوین قرآن کریم و زبان عربی
- تشویق و حمایت تلاش‌های کشورهای عضو به تهیه برنامه‌های آموزشی فنی و آموزش عملی از این برنامه‌ها و نیز تشویق مخترعین و مبتکرین مسلمان
- ترویج کارهای تحقیقی و مطالعاتی برای توسعه و ارتقاء آموزش در کشورهای اسلامی و القای ویژگی اسلامی به تمامی ابعاد تمدن، هنر و فرهنگ

<https://icesco.org/en/>

جوایز آی‌سی‌سی‌کو

- **جایزه علم و فناوری:** آی‌سی‌سی‌کو هر سال در رشته‌های مختلف علوم و فناوری و در چارچوب تشویق مباحث علمی در جهان اسلام و کمک به تلاش‌های انجام شده برای توسعه به برترین دانشمندان

جهان اسلام اعطا می نماید. در سال ۲۰۱۰ این جایزه به دکتر حسین بهاروند - رئیس بخش سلول های بنیادی پژوهشگاه رویان - اختصاص یافت. این جایزه در اجلاس وزرای علوم و تحقیقات علمی کشورهای اسلامی اعطا می شود و در سال ۲۰۱۴ به آقای دکتر هوشمند از پژوهشگاه زیست فناوری و مهندسی ژنتیک اعطاء شد.

- **جایزه سواد آموزی بزرگسالان:** آیسسکو به منظور بهبود اسراتژی ها ، طرح ها و برنامه های مربوط به سواد آموزی بزرگسالان به صورت غیر رسمی غیر مدرسه ای در کشورهای عضو به تحقیقاتی که منجر به نتایج برجسته ای در سواد آموزی، توجه به مسائل برابری جنسیتی، فرایند آموزش و یادگیری و... گردد اعطا می نماید. برای دریافت اطلاعات بیشتر به آدرس زیر مراجعه نمایید:

www.isesco.org.ma/english/prizes

۲۳- بانک توسعه اسلامی

بانک توسعه اسلامی یک موسسه مالی بین المللی است که به موجب مصوبه کنفرانس وزرای اقتصاد کشورهای اسلامی در سال ۱۹۷۳ در جده تاسیس گردید و بانک رسماً در ۲۰ اکتبر ۱۹۷۵ افتتاح شد. هدف بانک تقویت توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی کشورهای عضو و جوامع مسلمان برطبق اصول شریعت اسلامی می باشد. مرجع ملی بانک در ایران وزارت امور اقتصادی و دارایی می باشد.

نقش بانک در عرصه آموزش، علوم و فناوری

- برنامه همکاری تکنیکی نظیر برگزاری دوره های کوتاه مدت برای کارشناسان، سمینارها و کارگاه های آموزشی و کنفرانس.

- برنامه حمایت از متخصصان و موسسات تحقیقاتی کشورهای عضو از طریق سرمایه گذاری پروژه های تحقیقاتی می باشد که از "صندوق کمک های تکنیکی" تامین می شود.

- اعطای بورس با هدف کمک به دانشجویان برجسته مسلمان در کشورهای غیر عضو.

- اعطای "بورس شایستگی" با هدف توسعه تکنیکی نیروی انسانی متخصصی و ارتقا توان تحقیقاتی علمی و فناوری محققان.

- اعطای جوایز علم و فناوری به مبلغ یکصد هزار دلار به موسسات تحقیقاتی و توسعه ای.

- اعطای بورس کارشناسی ارشد به دانشجویان کشورهای کمتر توسعه یافته برای تحصیل در کشورهای عضو و...

- کمک تکنیکی برای تشکیل یا تجدید سازمان موسسه‌های تحقیقاتی.

- کمک به انتقال نتایج تحقیقات به بخش‌های توسعه‌ای جهت بکارگیری، ثبت و مستندسازی آن.

شیوه درخواست استفاده از تسهیلات: درخواست هر نوع تامین مالی بایستی از طریق مرجع رسمی مربوطه در هر کشور به IDB ارسال گردد. در جمهوری اسلامی ایران، مرجع رسمی مربوطه وزارت امور اقتصادی و دارایی - دفتر وامها، مجامع و موسسات بین‌المللی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران که از طریق مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت عتف اقدام می‌شود.

روش های سرمایه‌گذاری بانک: کلیه پروژه‌های و برنامه‌های علم و فناوری تحت سه مقوله زیر قرار می‌گیرند:

(۱) تجهیزات مادی و زیرساخت‌ها

شیوه‌های سرمایه‌گذاری مجاز شامل وام، اجاره، فروش قسطی، کمک‌های بلاعوض / وام‌های کمک تکنیکی برای ایجاد توانایی است.

(۲) فعالیتهای تحت برنامه همکاری تکنیکی

این فعالیتهای شامل دوره‌های کوتاه‌مدت (حداکثر ۶ ماهه) برای کارشناسان، آموزش‌های ضمن خدمت کوتاه مدت، سمینارها، کارگاه‌های آموزشی و کنفرانس‌ها است.

تمام افراد و مؤسسه‌ها بهره‌مند از این برنامه باید از کشورهای عضو باشند.

(۳) سرمایه‌گذاری پروژه‌های تحقیقاتی

این نوع سرمایه‌گذاری ترتیبات جدیدی است که توسط مدیریت بانک به منظور همگامی با حمایت‌های بیشتر متخصصان و موسسه‌های تحقیقاتی در اجرای پروژه‌های خاص اتخاذ و تصویب شده است. این سرمایه‌گذاری از صندوق کمک‌های تکنیکی تامین می‌شود و می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- کمک تکنیکی برای تشکیل یا تجدید سازمان موسسه‌های تحقیقاتی با هدف ایجاد توانایی؛

- آموزش

- کمک به انتقال نتایج تحقیقات به بخش‌های توسعه برای بکارگیری و شامل کمک به ثبت و مستندسازی و غیره می‌شود.

فعالیت‌های علم و فناوری بانک

در سال‌های گذشته بانک توسعه فعالیت‌های خود را با کامستک و دیگر موسسه‌های علم و فناوری افزایش داده است و نتیجه ملموس این تشدید فعالیت‌ها پردازش و اجرای پروژه‌های مرتبط با علم و فناوری و سرمایه‌گذاری‌های متعدد در این زمینه است که عمدتاً شامل سرمایه‌گذاری پروژه‌ها، کمک تکنیکی برای ایجاد توانایی، برنامه‌های بورسیه و برنامه‌های همکاری تکنیکی است.

۱- سرمایه‌گذاری پروژه‌ها

سرمایه‌گذاری پروژه‌ها عامل مهمی است که از طریق آن انتقال فناوری رخ می‌دهد.

این سرمایه‌گذاری از طریق متعدد مثل وام‌های بدون بهره، مشارکت به تساوی، اجاره و فوش قسطی است.

۲- کمک تکنیکی برای ایجاد توانایی

فعالیت‌های سرمایه‌گذاری پروژه‌ها در بانک به وسیله عملیات کمک تکنیکی کامل می‌شود. که مختص کشورهای عضو به ویژه کشورهای عضو کمتر توسعه یافته است. این کمک به منظور تسهیل اداره و اجرای پروژه و حمایت از ایجاد توانایی نهادی و مادی است که به صورت وام، کمک بلاعوض و یا تلفیقی از هر دو صورت است. و گاهی به صورت مشاوران قراردادی برای کمک به پروژه است. دیگر شکل‌های این کمک از طریق مؤسسه تحقیق و آموزش اسلامی به صورت برگزاری سیمینارها و کارگاه‌های آموزش اسلامی به صورت برگزاری سیمینارها و کارگاه‌های آموزشی است.

۳- برنامه همکاری تکنیکی

هدف این برنامه ترویج تبادل متخصص و تجربه میان اعضا از طریق سرمایه‌گذاری فعالیت‌های کوتاه مدت است.

فعالیت این برنامه بر اساس کمک بلاعوض شامل:

الف- ماموریت‌های (حداکثر ۶ ماهه) کارشناسان کشورهای عضو به کشورهای عضو دیگر به منظور اجرای پروژه و یا ارائه خدمات مشاوره‌ای.

ب- آموزش ضمن خدمت و گروه‌های آشناسازی برای بهره‌مندی پرسنل کشورهای عضو از تجربیات آنها.

پ- سیمینارها و کارگاه‌های آموزشی به منظور تبادل تجربه میان کارشناسان کشورهای عضو در مورد موضوعات مهم.

۴ - برنامه حمایت بانک از محققان جوان

این برنامه که با کامستک مشترکاً طراحی شده است شامل تخصیص کمک‌های بلاعوض تحقیقاتی فردی از ۸۰۰۰ دلار تا ۱۵۰۰۰ دلار می‌شود.

برنامه کارگاه آموزشی سالیانه با مدرنترین تکنیک‌های پیشرفته مصوب سال ۱۹۹۹ که دو دوره آن از طریق شبکه‌های بین‌الدولی کامستک اجرا شده است

۵- برنامه بورسیه

الف- برنامه بورسیه برای جوامع مسلمان در کشورهای غیر عضو

این برنامه از سال ۱۹۸۳ آغاز شده است و با هدف کمک به دانشجویان مسلمان برجسته ساکن در کشورهای غیر عضو برای ادامه تحصیلات در داروسازی، مهندسی، دندانپزشکی، پرستاری، علوم دامپروری، کشاورزی، و علوم کامپیوتر در دانشگاه‌های کشور متبوعشان یا کشورهای عضو بانک است. این کمک مالی به صورت وام قرض الحسنه در اختیار دانشجو قرار می‌گیرد که پس از تحصیل آن را مسترد می‌کند. هدف از این برنامه توسعه استعدادهای انسانی جوامع مسلمان ساکن کشورهای غیرعضو است.

ب- برنامه بورسیه شایستگی

این بورسیه با هدف توسعه تکنیکی نیروی انسانی متخصص علم و فناوری و ارتقا توانایی تحقیقاتی و علمی و فناوری محققان در کشورهای عضو برای مطالعات و تحقیقات پیشرفته در علوم و فناوری کاربردی اعطا می‌شود. محل تحصیل در مؤسسات پیشرفته علمی و فناورانه کشورهای صنعتی جهان مثل آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن، استرالیا و غیره است.

پ- برنامه بورسیه کارشناسی ارشد

این بورسیه با هدف کمک به دانشجویان کشورهای کمتر توسعه یافته برای ادامه تحصیل در کشورهای عضو بانک در رشته‌های علمی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد اعطا می‌شود.

۶- برنامه متخصصان جوان (فرصت‌های شغلی)

این برنامه مختص فارغ‌التحصیلان برجسته جوان است که می‌تواند به‌طور مؤثر و کارآ به بانک در رسیدن به اهداف و مأموریتش کمک نمایند و بلند ضمن ارائه آموزش‌های لازم به آنان از خدمات آنان در قبال پرداخت حقوق و مزایا بهره‌مند می‌شود.

۷- جوایز بانک توسعه برای علوم و فناوری

یکی از اقدامات جدید بانک توسعه که به پیشنهاد گروه مشاوره بانک آغاز شده است ایجاد جایزه‌ای به مبلغ ۱۰۰/۰۰۰ دلار آمریکا برای دستاوردهای جدید و نتایج برجسته تحقیقات در زمینه علم و فناوری است. بانک همچنین با مؤسسه‌های مهم علم و فناوری نظیر کامستک یونسکو و آیسکو همکاری دارد.

<https://www.isdb.org/>

۲۴- سازمان D.8

گروه هشت کشور اسلامی در حال توسعه (D.8) که عموماً با عنوان سازمان همکاری اقتصادی گروه هشت شناخته می‌شود، متشکل از هشت کشور در حال توسعه اسلامی شامل ایران، ترکیه، پاکستان، بنگلادش، اندونزی، مالزی، مصر و نیجریه است که در ۱۵ ژوئن ۱۹۹۷ (۲۵ خرداد ۱۳۷۶) به پیشنهاد نجم‌الدین اربکان رهبر متوفی حزب اسلام‌گرای رفاه و نخست وزیر وقت ترکیه با هدف تقویت همکاری‌های اقتصادی کشورهای عضو تشکیل شد. دبیرخانه گروه هشت در استانبول - ترکیه است و از ژانویه ۲۰۱۳ تا سال ۲۰۱۷ علی محمد موسوی، مدیرکل سابق همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی وزارت امور خارجه ایران، دبیرکل این سازمان بود. در حال حاضر، «داتو کو جعفر کو شعاری (Dato' Ku Jaafar Ku Shaar) از کشور مالزی دبیرکل این سازمان است.

تاسیس «دانشگاه بین‌المللی گروه هشت»

سازمان همکاری اقتصادی گروه هشت در سال ۲۰۰۷ تدوین نقشه راه ۱۰ ساله این سازمان را در دستور کار قرار داد و وزارت امور خارجه ایران از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درخواست کرد برنامه‌های قابل اجرا برای تدوین «این نقشه راه ۱۰ ساله» را ارائه کند. متعاقب این درخواست، طرح تاسیس "دانشگاه بین‌المللی گروه هشت کشور اسلامی در حال توسعه (D8)" از طرف مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات

و فناوری به وزارت امور خارجه ارایه شد. نقشه راه ۱۰ ساله گروه هشت (۱۸-۲۰۰۸) در سال ۲۰۰۸، به تصویب ششمین اجلاس سران دی هشت در مالزی رسید که در آن، اشاره مستقیمی به تاسیس دانشگاه بین المللی گروه هشت نشده، ولی بند (۷) بخش (۱۰) آن با عنوان «علوم، فناوری و نوآوری»، بر لزوم «تقویت همکاری‌های علوم و فناوری با هدف نهادیه کردن این همکاری‌ها از طریق تاسیس مراکز تحقیقاتی دانشگاه/موسسه دی هشت» تاکید کرده است. در واقع برای گروه هشت کشور اسلامی در حال توسعه با جمعیتی یک میلیاردی، نیروی کار ۴۰۰ میلیونی و ظرفیت‌های انرژی، صنعتی، اقتصادی و تجاری قابل ملاحظه که بنیان‌گذاران آن در سودای تشکیل «باشگاه سیاسی-اقتصادی اسلامی» شبیه به «گروه هشت کشور صنعتی» هستند، تاسیس یک دانشگاه بین المللی و ارتقای «تبادل دانشجویی و دانشگاهی (Student & University Mobility)»، پروژه‌ای پراهمیت محسوب می‌شود. بررسی هدف‌های تعریف شده در سند نقشه راه ۱۰ ساله گروه هشت نشان می‌دهد که دانشگاه D8 می‌تواند به‌عنوان قطب (Hub) ظرفیت‌سازی نیروی انسانی بین کشورهای عضو عمل کند.

<https://developing8.org/>

تاسیس دانشگاه D8:

- طرح توجیهی تاسیس دانشگاه با محوریت دانشگاه همدان، از طرف دانشگاه بوعلی سینا و مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی در خرداد ماه ۱۳۹۵ تهیه و متعاقب آن، پیش نویس اساسنامه دانشگاه بین‌المللی گروه هشت به دو زبان انگلیسی و فارسی در مرداد ماه ۱۳۹۵ تهیه شد.
- کمیسیون آموزش عالی در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۴/۵ خود با کلیات تاسیس دانشگاه گروه هشت با محوریت دانشگاه بوعلی سینا موافقت کرد.
- اساسنامه تاسیس دانشگاه در جلسه شماره ۹۰۱ شورای عالی گسترش آموزش عالی وزارت متبوع، مورخ ۱۳۹۶ ۷/۳۰ به تصویب رسید.
- دانشگاه بوعلی سینا، مجوز ۸ رشته و ۱۳ گرایش را دریافت کرده است. طراحی وب سایت، احداث خوابگاه مستقل، کمک‌های مالی دریافت شده از جمله طریق استانداری، فعالیت مرکز آموزش زبان فارسی و ... از جمله اقدامات دیگر انجام شده برای تاسیس دانشگاه گروه هشت است. دانشگاه دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و زیر نظر هیات امنایی متشکل از وزرا و نمایندگان کشورهای عضو و سایر اعضای حقوقی اداره می‌شود.

<http://iu.d8.int/>

۲۵- مرکز استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

مرکز استنادی علوم کشورهای اسلامی (ISC) یک سیستم اطلاع‌رسانی علمی است که درصدد تجزیه و تحلیل مجلات علمی کشورهای اسلامی بر اساس معیارهای علم‌سنجی معتبر می‌باشد. طرح تاسیس این مرکز در سومین نشست وزاری آموزش عالی کشورهای اسلامی در اکتبر سال ۲۰۰۶ در کویت مطرح و در نهمین مجمع عمومی وزاری آموزش و پرورش کشورهای اسلامی در رباط - مراکش در سال ۲۰۰۷ به تصویب رسید. ایران با تولید ISC، بعد از ایالات متحده که ۶۰ سال در مطالعات استنادی تجربه دارد و نیز بعد از کشور هلند، سومین نظام استنادی جهان را بنیانگذاری کرده است که یکی از دستاوردهای بسیار ارزشمند جمهوری اسلامی ایران در حوزه پیشرفت‌های علمی محسوب می‌گردد. هم‌اکنون، این تحلیل علمی توسط موسسه اطلاعات علمی (ISI) در دنیای انتشارات به خصوص در مورد نشریات، صورت می‌پذیرد. در حقیقت، ISC می‌کوشد تا چنین تحلیلی را انجام دهد و هم‌اکنون با استفاده از اطلاعات جمع‌آوری شده از انتشارات فارسی، به خصوص مجلات علمی، در تحلیل محتوایی، ارزیابی مجلات و رتبه‌بندی موسسات علمی، نویسندگان و مجلات در سطح ملی موفقیت‌هایی کسب کرده است. از آنجا که معیارهای علم‌سنجی بر اساس قوانین علمی پایه‌گذاری شده‌اند، آن دسته از فرآورده‌های علمی که توسط ISC تولید می‌شوند برابر با فرآورده‌های تولید شده توسط ISI می‌باشند.

فرآورده‌های پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام هم‌اکنون از طریق وبگاه <http://www.isc.gov.ir> قابل دسترس است. در ادامه فرآورده‌های این نظام معرفی شده‌اند:

۱. گزارش‌های استنادی نشریات فارسی (PJCR)
۲. گزارش‌های استنادی نشریات عربی (AJCR)
۳. گزارش‌های استنادی نشریات انگلیسی (EJCR)

نمایه استنادی علوم ایران (ISCI)

۱. نمایه استنادی علوم جهان اسلام
۲. پایگاه طلایه‌داران علم ایران (PESI)
۳. پایگاه استنادی برترین همایش‌های علمی فارسی (PHPD)
۴. نظام تمام‌متن مقالات مجلات جهان اسلام (ISC E-Journals)
۵. نظام شاخص‌های عملکردی نشریات فارسی (PJPI)

۶. نظام تحلیل داده‌های نشریات فارسی (در دست طراحی) (DPJA)
۷. نظام آگاهی رسانی نشریات علمی جهان اسلام
۸. نظام آگاهی رسانی علمی جهان اسلام (در دست طراحی) (ISC CAS)
۹. گزارش استنادی (Citation Report)
۱۰. تولید کتاب علم ایران
۱۵. تحلیل استنادی نشریات فارسی حوزه علوم انسانی در پایگاه PJCR در دوره زمانی ۱۳۸۲-۱۳۸۶
۱۶. بررسی وضعیت تولیدات علمی 20 کشور برتر دنیا
۱۷. طراحی و تولید مجموعه مقالات کنفرانس‌های علمی مرکز استنادی علوم کشورهای اسلامی: جمهوری اسلامی ایران (پایگاه همایش‌های پراستناد فارسی)

<http://www.isc.gov.ir>

۲۶- فرهنگستان علوم جهان

فرهنگستان علوم جهان سوم (TWAS) را در سال ۱۹۸۳ گروهی از دانشمندان کشورهای جهان سوم تحت هدایت پروفسور عبدالسلام فیزیکدان برجسته کشور پاکستان تشکیل دادند. مقر این فرهنگستان در شهر تریست ایتالیا است و در حال حاضر حدود ۷۰۰ عضو هیات علمی دارد. حدود ۸۰ درصد اعضای TWAS از ۷۰ کشور در حال توسعه هستند. کنفرانس عمومی TWAS هر سه سال با حضور وزاری علوم و روسای آکادمی‌های علوم، شوراهای پژوهشی و ... کشورهای عضو، چشم اندازهای پیشرفت علوم و فناوری را در کشورهای جهان سوم بررسی می‌کند. . تواس یکبار در سال ۲۰۰۴/۱۳۸۳ به فرهنگستان علوم برای کشورهای در حال توسعه و بار دیگر در سال ۲۰۱۲/۱۳۹۱ به نام فعلی یعنی فرهنگستان علوم جهان برای پیشرفت علم در کشورهای در حال توسعه تغییر نام پیدا کرد. فرهنگستان علوم جهان با بیش از ۳۵ سال تجربه در جامعه علمی-تحقیقاتی جهانی، جایگاه ممتازی در ارائه بینش، مشاوره و پشتیبانی در حوزه برنامه‌ها و سیاست‌های علمی کشورهای در حال توسعه داشته است. شناسایی، حمایت و ارتقاء پژوهش‌های علمی در کشورهای در حال رشد، فراهم آوردن تسهیلات پژوهشی الزم برای پیشرفت تحقیقات دانشمندان کشورهای در حال رشد، ایجاد سهولت در ارتباط بین دانشمندان و مؤسسات کشورهای در حال رشد، تشویق همکاری تحقیقاتی افراد و مراکز علمی کشورهای پیشرفته با کشورهای در حال رشد، تشویق پژوهش علمی در مورد مسائل مهم کشورهای در حال رشد، جزو اهداف فرهنگستان است. <https://twas.org>

۲۷- گروه بریکس (BRICS)

بریکس، گروهی متشکل از اقتصادهای نوظهور و روبه رشد دنیا، در سال ۲۰۰۶ با اولین ملاقات وزرای خارجه برزیل، روسیه، هند و چین در نیویورک تشکیل شد و در سال ۲۰۱۰، با افزوده شدن آفریقای جنوبی به این گروه، تعداد اعضای آن به پنج رسید. کشورهای عضو بریکس علاوه بر اینکه جزو اقتصادهای نوظهور با سرعت رشد بالا هستند، در زمره بازیگران اثر گذار منطقه ای و بین المللی نیز محسوب می شوند. هر چند گروه بریکس ترتیبات موجود بین المللی را نفی نمی کند ولی اعضای آن به دنبال ایجاد موازنه های جدید به خصوص در حوزه اقتصاد بین الملل از طریق ایجاد بانک مشترک (در برابر بانک جهانی) و برخی دیگر از مکانیسم های اقتصادی هستند. بین برخی اعضای گروه از جمله هند و چین، اختلاف نظرها و تنش هایی وجود دارد ولی دستور کار مشترک همه اعضا، شناخته شدن به عنوان قدرت بین المللی دارای دستور کار و تلاش برای تحت تاثیر قرار دادن ترتیبات موجود در نظام بین المللی است. گسترش همکاری اعضای گروه به حوزه علوم و فناوری، احتمالاً یکی از مسیر های موجود برای اثر گذاری بر ترتیبات موجود است. گفته می شود که ترکیه و اندونزی نیز احتمالاً به عضویت این گروه خواهند پیوست.

کشورهای عضو: برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی.

<https://infobrics.org/>

- حوزه های تخصصی:

۲۸- کمیته دائم همکاری های علمی فناوری سازمان همکاری اسلامی (COMSTECH)

کمیته دائمی همکاری های علمی و فناوری سازمان همکاری اسلامی (COMSTECH)، در راستای پیگیری و اجرای اهداف سازمان کنفرانس اسلامی، در سومین اجلاس سران کشورهای اسلامی در مکه به سال ۱۹۸۱ تأسیس گردید. مقر این کمیته در اسلام آباد، پاکستان و ریاست آن با رئیس جمهوری پاکستان است. مرجع ملی کامستک در ایران، سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران می باشد.

اهداف کامستک

- ارزیابی منابع مادی و انسانی کشورهای عضو و تعیین نیازهای علمی و فناوری امت اسلامی
- ایجاد امکانات بومی کشورهای مسلمان در زمینه علم و فناوری از طریق همکاری های متقابل

- ایجاد یک ساختار نهادی مؤثر و کارا برای برنامه ریزی، تحقیق و توسعه و تشویق فعالیت‌های علمی و فناوری در سطح منطقه و جهان اسلام
- ایجاد همکاری میان کشورهای مسلمان برای حل مشکلات آنها در حوزه‌های علمی و فنی با تکیه بر اقدامات دسته جمعی

تسهیلات و فعالیت‌های کامستک عبارتند از:

- برگزاری کارگاه‌های آموزشی و کمک مالی به برگزاری این کارگاه‌ها در کشورهای عضو.
- ارائه پژوهانه (کمک مالی) برای اجرای پروژه‌های علمی.
- کمک به جشنواره خوارزمی در قالب جوایز نقدی و صدور گواهینامه برای برگزیدگان.
- تهیه کتاب "راهنمای دانشمندان و مهندسان کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی" و درج آن در سایت این سازمان.
- اعطای جایزه به دانشمندان کشورهای عضو. اعطای چهار جایزه ۳۰۰۰ دلاری و گواهینامه سازمان COMSTECH به محققین واجد شرایط کشورهای عضو در رشته‌های بیولوژی، شیمی، فیزیک و ریاضیات با عناوین ذیل:

- COMSTECH Award for Young Scientist
- COMSTECH Award for Best Scientific Book
- COMSTECH Award for Best Research Paper

در سیزدهمین اجلاس مجمع عمومی مقرر گردید جمهوری اسلامی ایران میزبان سه شبکه: "شبکه ناو فناوری کشورهای اسلامی"، "شبکه پارک‌های علمی فناوری کشورهای اسلامی" و شبکه "دانشگاه‌های مجازی کشورهای اسلامی" باشد. در چهاردهمین اجلاس مجمع عمومی در سال ۱۳۸۹، تاسیس سه شبکه مذکور در جمهوری اسلامی ایران به تصویب رسید و در دی ماه سال ۱۳۹۰ با حضور دکتر عطاء الرحمن هماهنگ‌کننده کامستک دبیرخانه هر سه شبکه افتتاح شد.

<https://comstech.org/>

۲۹- شبکه نانوفناوری کشورهای اسلامی (INN)

شبکه نانو فناوری کشورهای اسلامی یکی از شبکه‌های وابسته به - کامستک - کمیته دائمی همکاری‌های علمی و فناوری سازمان همکاری اسلامی است که میزبانی از آن را وزارت علوم تحقیقات و فناوری (پژوهشگاه مواد و انرژی) بر عهده دارد. ماموریت INN بین ۵۷ کشور اسلامی ارتقاء همکاری‌های علمی و صنعتی؛ حمایت از انتقال/توسعه/مدیریت در زمینه‌های آموزشی/پژوهشی/امکانات؛ توسعه شبکه؛ ایجاد زمینه همکاری‌های مشترک مراکز علمی/صنعتی/پژوهشی و محققان کشورهای عضو؛ دسترسی آسان به بازارهای جدید محصولات؛ حمایت از آموزش نیروی انسانی واجد شرایط؛ شناسایی نیازهای علمی/پژوهشی/امکانات در کشورهای عضو؛ ایجاد راهکارهای مناسب برای تبادل دانش/منابع علمی/داده/منابع انسانی در زمینه فناوری نانو است. <http://comstech-nanonet.org>

۳۰- مرکز انتقال فناوری در آسیا و اقیانوسیه (APCTT)

مرکز انتقال فناوری آسیا و اقیانوسیه (APCTT)، یک مرکز منطقه‌ای زیر نظر کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد در آسیا و اقیانوسیه (UNESCAP) است. این مرکز فضایی را برای نوآوری، انتقال و تجاری سازی فناوری در سطح کشورهای عضو فراهم می‌کند. ۵۳ کشور عضو اصلی و ۹ عضو وابسته اسکاپ، اعضای APCTT نیز هستند. مقر این مرکز در شهر دهلی نو هند است. مرکز در ۱۸ کشور عضو شامل بنگلادش، چین، فیجی، هند، اندونزی، ج.ا. ایران، قزاقستان، مالزی، نپال، پاکستان، فیلیپین، جمهوری کره، سریلانکا، تایلند، ازبکستان، ویتنام، روسیه و تاجیکستان دارای مرجع ملی^۱ است.

این مرکز با هدف تقویت محیط نوآوری و انتقال فناوری در کشورهای عضو، طرح‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های خود را که کشورهای عضو و اهدا کنندگان بین‌المللی آن را تأمین می‌کنند، اجرا می‌نماید. ذینفعان اصلی APCTT سیاستگذاران، مراکز ارتقا و انتقال فناوری، موسسات تحقیق و توسعه، کارآفرینان مبتنی بر فناوری، استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های کوچک و متوسط و تأمین مالی فناوری، نهادهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر و سایر موسسات مرتبط در آسیا و اقیانوسیه هستند.

¹ National Focal Point

هدف کلی APCTT تقویت توانایی انتقال فناوری در منطقه آسیا و اقیانوسیه و تسهیل واردات/صادرات فناوری‌های سازگار با محیط زیست در کشورهای عضو است. فعالیت‌های APCTT در سه زمینه خاص متمرکز شده است: نوآوری‌های فناوری برای توسعه پایدار، انتقال فناوری و تجاری سازی و کارآفرینی فناوری، شرکت‌های نوپا و کوچک و متوسط مبتنی بر فناوری.

دستگاه طرف عضویت سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

<https://apctt.org/>

۳۱- بنیاد علمی اکو (ECOSF)

سازمان همکاری اقتصادی (ECO) تنها سازمان بین‌المللی است که مقر آن در ایران قرار دارد و از این جهت، حایز اهمیت اساسی است. اکو اساساً یک سازمان اقتصادی است ولی مانند بسیاری از سازمان‌های منطقه‌ای دیگر، وارد فعالیت در حوزه علوم و فناوری نیز شده است. بنیاد علمی اکو، آژانس تخصصی اکو- مستقر در اسلام آباد پاکستان، در زمینه همکاری‌های علمی و فناوری است که اساسنامه آن در سال ۱۹۹۵، در زمان تاسیس به تایید اعضای سازمان رسیده و از سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) فعالیت خود را آغاز کرده است. ایران یکی از پنج عضو هیات امنای بنیاد علمی اکو است که اساسنامه بنیاد را در مجلس خود تصویب کرده است. علاوه بر ایران، تاکنون کشورهای افغانستان، پاکستان، تاجیکستان، ترکمنستان نیز اساسنامه بنیاد را تصویب کرده‌اند. اولین نشست هیات امنای بنیاد علمی اکو در دی ماه ۱۳۸۹ برگزار شد و آخرین نشست هیات امنای نیز سال گذشته (۱۴۰۱) در شهر اصفهان برگزار شد. در حال حاضر آقای دکتر سید کمیل طیبی عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان رییس بنیاد علمی اکو است.

<http://eco4science.org/index.aspx>

۳۲- مرکز بین‌المللی تابش سینکروترون برای علوم تجربی و کاربردها در خاورمیانه (SESAME)

هنگامی که ذرات باردار، به‌ویژه الکترون‌ها و پوزیترون‌ها برای جابجایی در یک مدار دایره‌ای تحت نیرو قرار گیرند، فوتون صانع می‌شود و تابش الکترومغناطیسی به‌صورت یک پرتو باریک در جهت حرکتشان تولید می‌کنند. دستگاه سینکروترون، الکترون‌ها را با سرعت نور به حرکت درمی‌آورد و پرتوی نوری که از آنها ساطع

می‌شود زمینه بررسی ذرات بنیادی را فراهم می‌کند. از این پرتو علاوه بر تحقیقات بنیادی در پژوهش‌های کاربردی محیط زیست، شیمی، فیزیک، دارو سازی، زمین شناسی، زیست شناسی، نانومکانیک و حتی بخش‌های مختلف پزشکی نظیر آنژیوگرافی استفاده می‌شود. پروژه «تابش سینکروترون برای کاربردهای تجربی در خاورمیانه» معروف به «سزامی» (SESAME) یک پروژه چندجانبه بین‌المللی برای استفاده از یک تابشگر سینکروترونی است که در سال ۲۰۰۲ تأسیس و در کشور اردن مستقر شده و از سال ۲۰۱۷ عملیاتی شده است. سزامی تنها ابرپروژه (Mega Project) تحقیقات حوزه ذرات بنیادی خاورمیانه است که ایران عضو مؤسس آن است و ۱۱ کشور خاورمیانه در تأسیس، پیشرفت، تکمیل و عملیاتی شدن آن در سال ۲۰۱۷ به همراه یونسکو و چندین کشور آسیایی، اروپایی و امریکا مشارکت کرده‌اند. عضویت جمهوری اسلامی ایران در این پروژه چندجانبه بین‌المللی در سال ۱۳۸۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

<http://sesame.org.jo/>

۳۳- کمیسیون علوم و فناوری برای توسعه پایدار در جنوب COMSATS

کمیسیون علوم و فناوری برای توسعه پایدار در جنوب (COMSATS) یک سازمان بین‌دولتی، دارای ۲۷ کشور عضو شامل ۱۳ کشور آسیایی، ۹ کشور آفریقایی، ۲ کشور از آمریکای لاتین است. ۲۴ مرکز تحقیق و توسعه علوم و فناوری در کشورهای در حال توسعه تحت عنوان شبکه مراکز متعالی با این سازمان همکاری می‌کنند. این سازمان با استفاده مناسب از علم و فناوری بر اساس رویکرد همکاری جنوب و جنوب، از نظر اقتصادی و علم، به دنبال تحقق اهداف خود است. محورهای تمرکز کامستس عبارتند از: همکاری جنوب-جنوب و شمال-جنوب، توسعه پایدار دانش محور، ظرفیت‌سازی در زمینه علوم و فناوری، اقتصاد مبتنی بر علوم، فناوری و نوآوری.

سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران از سال ۲۰۰۰ میلادی تاکنون از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به‌عنوان مرجع ملی همکاری با کامستس دارای ماموریت ملی برای ارتباط و همکاری با این نهاد بین‌المللی است.

<https://comsats.org/>

۳۴- مرکز علوم و فناوری کشورهای در حال توسعه و غیر متعهد

مرکز علوم و فناوری کشورهای در حال توسعه و غیر متعهد (NAM S&T Centre) در آگوست ۱۹۸۹، در شهر دهلی نو به عنوان سازمانی با رویکردی بین دولتی و با مباحث متعددی که در اجلاس سران غیرمتعهد پنجم، ششم و هفتم صورت پذیرفت، آغاز به کار کرد. این مرکز با ایفای نقش به عنوان محل تبادل اطلاعات در حوزه توانایی های فناوری و انتقال فناوری هر یک از کشورهای عضو و کمک به توسعه همکاری های فناوری و انتقال فناوری میان آنها، ارائه خدمات تخصصی به متخصصین فناوری را تسهیل می نماید.

۴۷ کشور در حال توسعه عضو این مرکز هستند که عبارتند از: افغانستان، الجزایر، آرژانتین، بنگلادش، بوتان، بولیوی، بورکینافاسو، کامبوج، کلمبیا، کنگو، کوبا، قبرس، کره جنوبی، مصر، اتیوپی، گابون، گویان، هند، اندونزی، ایران، عراق، اردن، کنیا، لبنان، مالاوی، مالزی، ملیت، موریس، میانمار، نپال، نیکاراگوئه، نیجریه، پاکستان، صربستان، آفریقای جنوبی، سنت لوسیا، سوریه، تانزانیا، گامبیا، توگو، اوگاندا، ونزوئلا، ویتنام، زامبیا و زیمباوه. زمینه های فعالیت این مرکز عبارتند از: زیست فناوری، محیط زیست، تنوع زیستی، اکولوژی و تغییرات آب و هوایی، علوم و صنایع غذایی، علوم مواد پیشرفته و مهندسی، مهندسی ساخت و ساز، میکروالکترونیک، اطلاعات و ارتباطات فن آوری، علم و فناوری نانو، انرژی های تجدیدپذیر و پایدار، انرژی، بهره وری و صرفه جویی در انرژی، رویدادهای شدید آب و هوایی و حفاظت از صاعقه، مدیریت بلایای طبیعی، خشکی، آب شور کشاورزی و کنترل بیابانزایی، گیاهان گیاهی و دارویی، محصولات طبیعی، منابع معدنی توسعه، پردازش و بهره مندی، رواج علم در مراکز علمی و موزه های علوم، حمایت از حقوق مالکیت معنوی و دانش سنتی، سیاستگذاری علم، فناوری و نوآوری، دیپلماسی علم و فناوری، انتقال فناوری و تجاری سازی، علم و فناوری برای جامعه و علم و فناوری برای زنان.

سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران از سال ۲۰۰۷ میلادی تاکنون به مدت ۱۶ سال از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان مرجع ملی همکاری با این مرکز دارای مأموریت ملی برای ارتباط و همکاری با این نهاد بین المللی است.

<http://www.namstct.org/>

۳۵- اتحادیه همکاری‌های منطقه‌ای حاشیه اقیانوس هند (IORA)

اتحادیه حاشیه اقیانوس هند یک سازمان منطقه‌ای است که در سال ۱۹۹۵ به ابتکار کشور موریس تشکیل شد. استرالیا، هند، عمان، سنگاپور، آفریقای جنوبی، کنیا و موریس ۷ کشوری بودند که این اتحادیه را پایه‌گذاری کردند. با اضافه شدن ۱۲ کشور اندونزی، ماداگاسکار، مالزی، موزامبیک، سریلانکا، تانزانیا، یمن، استرالیا، بنگلادش، تایلند، امارات متحد عربی و ایران، اکنون ۱۹ کشور عضو اتحادیه هستند. علاوه بر اعضای کامل، کشورهای چین، مصر، فرانسه، انگلیس ژاپن در حال حاضر عضو ناظر هستند. ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱) درخواست عضویت ناظر به دبیرخانه اتحادیه ارائه کرد و در نشست دهم آبان ماه ۱۳۹۱ با تایید اعضا به‌عنوان عضو ناظر به اتحادیه پیوست.

اهداف و اولویت‌های همکاری

بر اساس اساسنامه اتحادیه، ارتقای رشد پایدار و توسعه متوازن، همکاری‌های اقتصادی از طریق پروژه‌های همکاری مربوط به تسهیلات تجاری، ارتقا و آزاد سازی، تشویق سرمایه‌گذاری خارجی، مبادلات علمی، فنی و گردشگری، ترغیب تعاملات نزدیک تجاری و صنعتی، تقویت همکاری و گفت و گو در باره مسایل اقتصاد جهانی و تقویت همکاری در زمینه توسعه منابع انسانی از طریق ارتباط موسسات آموزشی و دانشگاه‌ها، جزء اهداف اتحادیه تعیین شده است. در سیزدهمین نشست وزیران امور خارجه اتحادیه که اکتبر ۲۰۱۱ در هند برگزار شد، کشورهای عضو بر اساس اهداف اعلامی اتحادیه، اولویت‌های همکاری را در شش حوزه: «ایمنی و امنیت دریایی، تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری، مدیریت ماهیگیری، کاهش خطر بلایای طبیعی، همکاری‌های دانشگاهی، علوم و فناوری و تقویت گردشگری و مبادلات فرهنگی تعیین و تصویب کردند. از سال ۲۰۱۱ به بعد، دستور کار گروه‌های اتحادیه، بر اساس اولویت‌های شش گانه تنظیم می‌شود.

<https://www.iora.int/en>

۳۶- مرکز منطقه‌ای علوم و انتقال فناوری

جمهوری اسلامی ایران در سیزدهمین نشست گروه آکادمیک در تاریخ ۱۳/۱۲/۱۳۸۵ IOR-ARC که به ریاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در تهران برگزار شد، سه پیشنهاد مهم ارائه کرد که هر سه پیشنهاد به تصویب گروه آکادمیک رسید. مهم‌ترین پیشنهاد ایران، ایجاد و میزبانی «مرکز منطقه‌ای علوم و انتقال

فناوری (RCSTT) بود. تاسیس مرکز منطقه‌ای علوم و انتقال فناوری اتحادیه همکاری‌های منطقه‌ای کشورهای حاشیه اقیانوس هند در نشست مورخ ۸۵/۱۲/۱۳ گروه آکادمیک این اتحادیه در تهران با اعتبار اولیه ۲۰۰ هزار دلار به تصویب اعضا رسید و جزء مهم‌ترین دستاوردهای کشور محسوب می‌شود که با وجود مخالفت برخی اعضا به دست آمد. وزارت متبوع در این راستا مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال برای انجام کارهای اولیه تاسیس مرکز به سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران پرداخت کرد و این سازمان نیز اقدام‌های اولیه راه‌اندازی مرکز (مانند اختصاص ساختمان و) را آغاز نمود.

<http://www.iora-rcstt.org>

۳۷- مرکز بین‌المللی فیزیک نظری عبدالسلام ICTP

در ۱۹۶۴ در تریسست ایتالیا تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) و یونسکو (UNESCO) پایه‌گذاری شده است. این مرکز را پروفیسور عبد السلام، دانشمند برجسته پاکستانی و برنده جایزه نوبل پایه‌گذاری کرد و توافق نامه تاسیس آن به صورت سه‌جانبه بین دولت ایتالیا، یونسکو و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امضا شد. این مرکز طی ۵۰ سال فعالیت خود به یکی از معتبرترین مراکز بین‌المللی در حوزه فیزیک و ریاضی تبدیل شده است. اهداف ICTP به شرح زیر است.

۱. تشویق برای توسعه مطالعات و پژوهش‌های پیشرفته در حوزه فیزیک و ریاضی، به‌ویژه میان محققان کشورهای در حال توسعه،
۲. فراهم کردن زمینه مناسب برای تبادل اطلاعات و دیدگاه‌ها میان دانشمندان کشورهای جنوب و شمال،
۳. فراهم آوردن تسهیلات تحقیقاتی مناسب برای بازدیدکنندگان و نهادهای علمی کشورهای در حال توسعه.

همکاری با ایران

مرکز بین‌المللی فیزیک نظری عبد السلام نقش مهمی در برقراری پیوند بین محققان ایرانی با دنیای خارج دارد. همکاری‌های ایران با ICTP در دو حوزه رسمی و غیر رسمی انجام می‌شود. همکاری‌های رسمی، بخشی از همکاری‌ها است که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به‌عنوان نماینده دولت، آن را مدیریت می‌کند و همکاری‌های غیر رسمی، شامل استفاده محققین و پژوهش‌گران ایرانی، از فرصت‌های ICTP است. نخستین یادداشت تفاهم

همکاری مشترک میان وزارت فرهنگ و آموزش عالی وقت با مرکز فیزیک نظری عبدالسلام ICTP روز ۲۲ دی ماه ۱۳۶۹ منعقد شد. این یادداشت تفاهم میان دکتر معین و مرحوم عبدالسلام رئیس و بنیان‌گذار ICTP، امضا شد.

همچنین در جریان سفر آذر ماه ۱۳۷۷ وزیر فرهنگ و آموزش عالی وقت به تریست ایتالیا، یادداشت تفاهم جدیدی میان وزارت علوم و ICTP به امضا رسید. آخرین یادداشت تفاهم همکاری میان جمهوری اسلامی ایران با ICTP در آذر ماه ۱۳۸۳ به مدت سه سال به امضا رسیده است. در جریان سفر رییس وقت ICTP به ایران در اردیبهشت ماه ۱۳۹۳ نیز، یادداشت تفاهم دیگری بین دو طرف در این زمینه همکاری‌های مشترک امضا شد. <https://www.ictp.it/>

۳۸- سازمان اروپایی پژوهش‌های هسته‌ای (CERN)

سازمان اروپایی پژوهش‌های هسته‌ای (CERN) بزرگ‌ترین آزمایشگاه فیزیک ذره‌ای جهان است که در سال ۱۹۵۴ در شمال شرقی ژنو سوییس ایجاد شد. فعالیت اصلی سرن ساخت افزارهای شتابدهنده ذرات و دیگر زیربنایها و ابزارهایی است که برای پژوهش‌های فیزیکی در انرژی‌های بالا استفاده می‌شوند. سرن در زمره زیرساخت‌های پژوهشی بزرگ (Research Infrastructure) محسوب می‌شود که هزینه‌های بالای ساخت، نگهداری و توسعه آن در حدی است که به طور معمول یک کشور از عهده آن بر نمی‌آید، به همین دلیل کشورهای اروپایی برای ساخت و توسعه این زیرساخت پژوهش، همکاری مشارکت دارند

سرن ۲۴ عضو دارد. این سازمان ابتدا بر اساس یک توافق اولیه میان ۱۲ کشور غرب اروپا در سال ۱۹۵۴ ایجاد شد (Founding Members) و بعدها تا سال ۲۰۱۹، کشورهای دیگر به آن ملحق شده اند (Acceded Members: اعضای ملحق شده) که البته این اعضا نیز عضو سرن محسوب می‌شوند. اسرائیل تنها غیر اروپایی عضو سرن است که در سال ۲۰۱۴ به عضویت آن درآمده است.

همکاری کنونی ایران با سرن به سه صورت انجام می‌شود:

۱. ایران در ساخت برخی تجهیزات سرن همکاری کرده از جمله اینکه در ساخت اجزای Detector سرن همکار داشته است.

۲. محققین ایرانی در قالب های تیمی در تحقیقات جمعی سرن که بزرگ ترین مرکز تحقیقات چندجانبه جهان است، مشارکت کرده‌اند.
۳. هر ساله دانشجویان و اساتید ایرانی در برنامه‌های تابستانی سرن مشارکت می‌کنند.
۴. برخی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی و دانشگاه صنعتی اصفهان) در قالب همکاری‌های تحقیقاتی با سرن همکاری می‌کنند.

<https://home.cern/>

۳۹- مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی (ICGEB)

ICGEB یک سازمان تحقیقاتی بین‌المللی و غیرانتفاعی زیرمجموعه سازمان ملل است که در سال ۱۹۸۳ با تلاش پروفیسور آرتورو فالاسکی و تحت حمایت دولت ایتالیا به‌عنوان یک پروژه ویژه UNIDO تاسیس شد و دفتر مرکزی آن در شهر تریسته در شمال شرقی ایتالیا و در پارک علمی آن منطقه واقع شده است. در حال حاضر، این مرکز دارای ۶۶ کشور عضو و ۴۱ مرکز وابسته می‌باشد.

ICGEB سه مقر یا مجموعه اصلی (Component) در سه قاره اروپا، آسیا و آفریقا دارد. این شعبه‌ها در کشورهای ایتالیا، هند و آفریقای جنوبی واقع شده‌اند؛ این مرکز با حق عضویت کشورهای عضو و حمایت دولت‌های میزبان اداره می‌شود. میزان حق عضویت هر کشور با توجه به تولید ناخالص داخلی (GDP) تعیین می‌شود. در حال حاضر، ۱۹ آزمایشگاه در تریسته، ۸ آزمایشگاه در دهلی نو و ۶ آزمایشگاه در کیپ تاون در حال فعالیت می‌باشند.

برنامه‌های مرکز:

ارائه بودجه اجرای پروژه‌های کلان تحقیقاتی برای کشورهای عضو (CRP)

ارائه بودجه برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی کوتاه مدت در کشورهای عضو

اعطای بورس دوره‌های دکتری و پسا دکتری و دوره‌های تحقیقاتی کوتاه مدت

تامین هزینه شرکت در کارگاه‌های آموزشی آن مرکز برای محققان کشورهای عضو

نشست‌ها، رخدادهای علمی و فناوری بین‌المللی مرتبط و تغییر و تحولات و وضعیت آتی

جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۸۰ با تصویب مجلس شورای اسلامی و تایید اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی (ICGEB) به صورت رسمی به عضویت آن مرکز در آمده و از زمان عضویت تا کنون به صورت فعال در جلسات شورای حکام آن (Board of Governors) که سیاست های اصلی مرکز را از طریق تصویب طرح ها و لوایح تدوین می کند، شرکت داشته است. پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری از همان سال به عنوان مرجع رسمی (Focal Point) آن سازمان در کشور شناخته شده و پس از آن، از سال ۱۳۸۱ به عنوان عضو وابسته آن مرکز (Affiliated Center) فعالیت می نماید.

<https://www.icgeb.org/>

۴۰ - فدراسیون انجمن های بیوتکنولوژی آسیا (FABA)

تشکیل این فدراسیون، در فوریه سال ۲۰۰۴ در خلال کنفرانس BioAsia 2004 در کشور هند با آرای روسای هیات های حاضر در کنفرانس از ۸ کشور آسیایی شامل هندوستان، مالزی، پاکستان، فیلیپین، سنگاپور، سریلانکا، تایلند و حکومت اشغالگر قدس صورت گرفت و پس از تهیه اساسنامه، در تاریخ ۲۶ نوامبر ۲۰۰۴ با شماره ۱۸۱۰ تحت قانون انجمن های هند ثبت شد. این فدراسیون، با اعلام صدر اعظم ایالت آندهارا پرادش و دبیر دپارتمان بیوتکنولوژی دولت هندوستان طی کنفرانس BioAsia 2005، رسماً آغاز به کار کرد. محل استقرار فدراسیون در شهر حیدرآباد هندوستان با نشانی اینترنتی www.biofaba.org است. زمینه فعالیت این فدراسیون در حوزه بیوتکنولوژی می باشد و شامل توسعه آموزش و پژوهش، انتقال تکنولوژی، تجاری سازی محصولات حاصل از زیست فناوری و ترویج سرمایه گذاری برای تاسیس شرکت های مشترک به منظور تولید و بازاریابی محصولات در حوزه بیوتکنولوژی است. با توجه به اینکه هر کشور آسیایی پس از عضویت در فدراسیون، یک مرکز علمی-پژوهشی را به عنوان نماینده رسمی کشور خود معرفی می کند، پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری به عنوان مرجع رسمی FABA در ایران، فعالیت می نماید.

شرایط عضویت در فدراسیون، آن است که فعالیت موسسه متقاضی عضویت از هر کشور، به طور عمده در زمینه ترویج، هماهنگی یا سازماندهی فعالیت ها در زمینه بیوتکنولوژی باشد. تعداد کشورهای عضو فدراسیون، در حال حاضر شامل ۱۵ کشور آسیایی (هندوستان، مالزی، چین، ژاپن، کره جنوبی، پاکستان، فیلیپین، قزاقستان، ایران، سنگاپور، سریلانکا، تایلند، اندونزی، عربستان سعودی و حکومت اشغالگر قدس) می باشد. [/https://biofaba.org.in](https://biofaba.org.in)

- حوزه پارک‌های علمی و فناوری

۴۱- شبکه پارک‌های علم و فناوری کشورهای اسلامی (INSTP)

شبکه پارک‌های علم و فناوری کشورهای اسلامی یکی از شبکه‌های وابسته به - کامستک - کمیته دائمی همکاری‌های علمی و فناوری سازمان همکاری اسلامی است که میزبانی از آن را وزارت علوم تحقیقات و فناوری (پارک علم و فناوری گیلان) بر عهده دارد. از اهداف این شبکه: بهبود وضعیت و نقش پارک‌های علم و فناوری کشورهای عضو در پروژه‌های توسعه ملی و منطقه‌ای، تسهیل و فراهم نمودن مقدمات ورود محصولات دانش بنیان پارک‌های علم و فناوری به بازارهای جدید اسلامی و جهانی، مشارکت در ارتقاء و بهبود سطح علمی و فناوری کشورهای عضو، فراهم‌سازی زمینه و مقدمات لازم جهت برقراری همکاری و تعامل بین پارک‌های علم و فناوری، مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها و واحدهای صنعتی در کشورهای اسلامی است. [/http://instp.ir](http://instp.ir)

۴۲- انجمن بین‌المللی پارک‌های علمی IASP

انجمن بین‌المللی IASP انجمن پیشرو اکوسیستم‌های نوآوری در سراسر جهان است. ۷۳ کشور در همه قاره‌ها عضو این انجمن هستند. این انجمن یک هیئت‌مدیره متشکل از اعضای ۱۴ کشور جهان را داراست. سیاست‌های کاری این انجمن برای داشتن یک هویت بین‌المللی واقعی بدین صورت است که نمی‌توان بیش از دو مدیر رأی‌دهنده از یک کشور داشت. این انجمن دارای یک تیم مدیریت چندزبانه است که به ۸ زبان مختلف دنیا می‌توان با آنها تماس برقرار کرد. مقرهای جهانی این انجمن در مالاگا، اسپانیا و دفتر شعبه در پکن (چین) واقع شده‌اند. کنفرانس‌ها در سراسر جهان به‌تناوب بین کشورها و مناطق مختلف برگزار می‌شود.

مأموریت شبکه جهانی پارک‌های علم و فناوری اثربخشی و بین‌المللی سازی اعضای این شبکه است. ۷۳ کشور در همه قاره‌ها عضو این انجمن هستند. این انجمن یک هیئت‌مدیره متشکل از اعضای ۱۴ کشور جهان را داراست. مقرهای جهانی این انجمن در مالاگا، اسپانیا و دفتر شعبه در پکن (چین) واقع شده‌اند.

نحوه ارتباط و همکاری با سازمان: در جهانی که ارتباطات محلی و جهانی به طور جدایی‌ناپذیری با زندگی روزمره ما درهم‌آمیخته شده است، بین‌المللی بودن بسیار دارای اهمیت است.

وجود شبکه‌های هوشمند باعث ایجاد ارتباط بین رهبران نواحی نوآوری و پارک‌های علم و فناوری در سراسر دنیا می‌شود؛

انتشارات مجموعه، این بخش به مدیران نواحی نوآوری کمک می‌کند تا با بهره‌مندی از مقالات، مقالات کنفرانس‌ها و مقالات مربوط به نواحی نوآوری و پارک‌های علم و فناوری و موارد دیگر نواحی خود را در زمینه‌های علمی و غیره ارتقا دهند؛

ایجاد همکاری بین پروژه‌ها و شرکت‌های عضو در مجموعه؛ و در نهایت به اشتراک گذاشتن اطلاعات آماری که توسط انجمن گردآوری شده و در اختیار مدیران و رهبران پارک‌ها قرار می‌گیرد

عضویت در این انجمن پارک را قادر می‌سازد تا از طریق شبکه سازی به معرفی توانمندی های خود و نیز شرکتهای مستقر، ارتباطات معنی دارتری برقرار کند و منجر به همکاری‌های جدید، و ایده‌های جدید شود.

<https://www.iasp.ws/>

۴۳- انجمن پارک‌های علمی آسیا (ASPA)

انجمن پارک‌های علمی آسیا ASPA یک سازمان بین‌المللی غیردولتی است که در سال ۱۹۹۷ در ژاپن با هدف دستیابی به توسعه مشترک در زمینه‌های فناوری علمی، صنعت و اقتصاد در منطقه آسیا تاسیس شد. این انجمن در تلاش است تا با گرد هم آوردن سازمان‌ها، شرکت‌ها و افراد نوآوری که به توسعه صنعتی و اقتصادی در جوامع خود کمک می‌کنند، الگویی جدید برای صنعت آسیا ارائه کند و اجماع اقتصادی در آسیا ایجاد کند. تلاش برای دستیابی به این اهداف شامل برگزاری رویدادهای بین‌المللی است که می‌تواند تبادل تجربیات، دانش و پروژه‌های مختلف را تقویت کند و منابع صنعتی و اقتصادی را از طریق شبکه در حال گسترش به اشتراک بگذارد.

"یک موسسه پیشرو برای اشتراک دانش و تبادل فناوری در آسیا". این انجمن به‌عنوان شبکه پیشرو فناوری صنعتی در آسیا سعی کرده بر همه این موانع غلبه کند و با تبادل فناوری فراتر از مرزهای ملی به ایجاد یک جامعه آسیایی کمک کند. ماموریت انجمن بهبود همکاری متقابل از طریق مبادلات "محلی به محلی"، ایجاد توسعه مشترک در آسیا از طریق تبادل فناوری و نوآوری منطقه‌ای -تشکیل یک جامعه آسیایی از طریق تبادل اطلاعات در زمینه‌های صنعت، فناوری، فرهنگ و آموزش است. <http://aspa.or.kr>